

„ZREZ KASZUBSKO”

PISMO LUDU KASZUBSKIEGO

„Zrzesz Kaszubsko” wychodzi trzy razy w tygodniu. Dodatek dla rodzin kombatant „Chęć” ukazuje się w każdy numer czwartkowy — Prenumerata podstawowa i pod opaską miesięcznie 40.— zł, prenumerata pocztowa należy odnowić od 1 do 15 każdego miesiąca. — Cena pojedynczego numeru 3.— zł.

Redaktor Naczelny: Ignacy Szustkowski, przyjmuje w (rody i soboty od godz. 10—12)
Redaguje Kolegium. Wydawca: Spółdzielnia Wydawnicza „Zrzesz Kaszubsko”.
Adres Redakcji i Administracji: Wejherowo, Rynek 7. — Skrzynka Pocztowa nr 30, Telefon 66.

Województwo — czwartek, 2 stycznia 1947

Nr 1

Do ludu Ziemi Kaszubskiej

Staliśmy w obliczu wyborów. 15 i 19 stycznia rozstrzygniemy o przyszłości losach kraju. Kaszubi nie mogą stać na uboku w tak przełomowej dla narodu polskiego chwili.

Stoiśmy na stanowisku, że Kaszubi powinni mieć swoje przedstawicielstwo w Sejmie Ustawodawczym i dlatego stworzyliśmy bierpartijną Listę Ziemi Kaszubskiej. Jesteśmy synami jednej matki, ludu kaszubskiego, którego gładziła pnia lechickiego. Felnie prawdy są słowa: „Niema Kaszub bez Polonii” i „Polonia bez Kaszub”. Jesteśmy na tej ziemi żywym dokumentem polskości i dlatego przedstawicielami tej ziemi w Sejmie Polskim winniśmy być. Miano Kaszubów według słów dr. Maikowskiego, winni być i chłubne, bo powiada „o odwiecznej wiści z Niemczy, w której duży stracił się pola, ale nie poddał się do końca. Odrzuca się w nim chrzest i 15-letni mieczowie rycerzy Świętoplekchych i Mestwinów, którym jeszcze dzisiaj, po tylu wiekach za wzięciami, żęmy nie utonęły w morzu, zalewającym nas od zachodu. Tradycje Mestwinów i Świętoplekchych przejęli ci nasi bracia, którzy w latach bierpartijnego nie woli kaszubski i polski, ziem kaszubskiej, których prochy spoczywały w Planicy i Stutthofie.

Gdy, gdy Polska wróciła na odwieczną ziemię kaszubską i oparla się o granice na Bałtyku, Odrze i Nysie, okazało się, że nie na próżno broniliśmy wiary i mowy ojców naszych przed zalewem germańskim. Dlatego też, gdy zaledwie potrzebni, gracie, o które tożby się wiekowi kaszubi, bronić będziemy krwią naszą, abymy nigdy już nie stanęła na jej drodze, abymy nigdy już nie skądala jej butna niemiecka mowa. Dlatego też występujemy ostro i zdecydowanie przeciwko tym, którzy nie oddzielili nas od Polski, przeciwko tym, którzy chcą wami miedzy Małką-Polską a ludem kaszubskim. Na klótniach tych męgliw wygrają tylko Niemiec.

Broniąc polskości tej ziemi — ronić będziemy naszych praw do wojny, kultury, strojów i pieśni kaszubskich.

Wiara ojów naszych pozwoliła nam przetrwać nie cięższe chwile, jak nie przeżywalimy w czasie walk z Niemcami najędzę. Wiara te chęć, aby nadal polegować w sercach naszych, chcemy w niej wychować wasz dzieci nasze. Niech żyją i pracują w waszym kraju, twierdzą wiary i katolickiej, niech będą kierownikami przez księży naszych, którym lud kaszubski tak dużo zawdzięcza.

Warszawa (według PAP-u). W dniu 24 grudnia o godzinie 19-tej Prezydent Kraj, Rady Narod., ob. Bolesław Bierut, wygłosił przez radio do wszystkich Polaków przedmowę, w której, które podajemy w skrócie:

„Polacy! Wszyscy, gdziekolwiek znajdujcie się w dzisiejszy wieczór wigilijny — obywatelcie Rzeczypospolitej —

W chwili, gdy zasiadacie tradycyjnym zrywaniem w gronie najbliższych, aby — dzieląc się opłatkiem — złożyć sobie nawzajem i samobierze zapewnienie, zyczenia i chęć przylatczyc się do Was w imię tej wspólnej nam wszystkim, wielkiej i najpiękniejszej rodziny, którą stanowią razem cały naród Polski. Oto po raz drugi świętujemy wigilię w warunkach pokoju.

Nieśmiertelna i nieugięta moc ducha wyrażała naród polski w walce z odwiecznym wrogiem, niemieckim, w czasie zmagających wojny.

Ale nie mniejszy hart i wale wyraża dziś w pracy nad odbudową kraju, w codziennym trudzie nad opanowaniem jego sił twórczych.

Permitamy, jak wielki, płagi społeczna na was polskiej był brak ziemi i ślabe bezpolesie około 8 milionów ludności bezrolnej i małorolnej.

Z tejże rolnej nadzieleno ziemi około 350 tysięcy rodzin chłopów, a na Ziemiach Odzyskanych otrzymało miejsce przeszło 3 miliony repatriantów i osadników.

I dlatego musimy mieć swych połów w Sejmie!

Według słów Ewangelii św. „Odadaj Bogu co boskie a cesarzowi, co cesarskie!” jesteśmy lojalni wobec Rzeczypospolitej Polskiej — Stać będziemy na straży równych praw Kaszubów do udziału w administracji, w wojsku, w szkolnictwie i w życiu społecznym. Mamy pełną świadomość, że władze naczelne Rzeczypospolitej Polskiej i obywateli demokratycznego nam państwa nie pozwolą na krzywdę. Musimy jednak mieć swych przedstawicieli w Sejmie, aby bronił praw naszych i przedstawiał władzom nasze potrzeby. Biorąc żywy udział w odbudowie Polski będziemy i twardo stali na straży naszych tradycji i interesów.

I dlatego musimy mieć swych połów w Sejmie!

Znajemy za słuszne oddanie ziem grabież i bandów chłopa kresęciemu. Będziemy konsekwentnie dążyć do rozparcelowania tych majątków, które do tej pory były wyłączone. Będziemy walczyli o większą niż dotychczas pomoc dla naszych zniszczonych gospodarstw. Zależy nam o pomocy dla rybaków, damy opieki i pomocy dla rybaków kaszubskiego, przed którym 50-ki-

Ziemi te potrzebują jeszcze z górą miliona ludności rolniczej i drugie tyle ludności do miast i przemysłu.

Półtora roku temu koleje polskie znajdowały się w opłakany stan. Tory i mosty zniszczone, brak było pociągów i wagonów. Dziś dwie trzecie zniszczonych mostów kolejowych zostało odbudowane, a pociągi kursują normalnie, a własne nasza fabryka dostarczą im potrzebne pociągów i wagonów.

Półtora roku temu przemysł nasz ledwie rozpoczął moźnina odbudowę, odbudowę do stanu dewastacji, o dziś już ogólnie błądzą zbliża się do stanu produkcji przedwojennej.

Półtora roku temu nasze porty morskie były bezczynne, a wielkie 500-kilometrowe wybrzeże morskie niewykorzystane.

Dziś i urządzenia portowe leżą w gruzach, zaś niewielka liczba naszych przedwojennych statków znajdowała się poza krajem, obsługując potrzeby innych państw.

Dziś na morzu polskim pływają bandery okrętów i własna nasza marynarka polska, odbudowuje się w temple niezwyklej. Staliśmy się, w końcu, jednym z największych państw morskich na Bałtyku, gdy już w przyszłym roku nasza marynarka handlowa i wojenna przekroczy poziom naszego żegluga przedwojennego.

Niechaj mocna, zasobna i szczę-

liometrowe wybrzeże morskie stworzy nowe możliwości pracy, rozwoju i dobrobytu.

Uważamy za konieczne zachowanie indywidualnej gospodarki chłopów, prywatnej i niejakiemu kupca, rzemieślnika i drobnego przemysłowca. Szczególnej opieki żądamy dla naszego rodzimego przemysłu kaszubskiego, dla naszej kultury ludowej. Zwalczać będziemy wszelką spekulację i wyzysk człowieka pracującego, jako niezgodną z zasadami naszej wiary.

I dlatego musimy mieć swych połów w Sejmie!

Widząc, że związane z bandami terrorystycznymi kierownictwo pewnej partii próbuje pod płaszczykiem patriotyzmu zdobyć zaufanie ludu kaszubskiego, występujemy zdecydowanie przeciwko wykorzystywaniu naszych braci dla rozbiłania jednolitości narodu polskiego. Lud nasz, który nie będzie głosował na tych, którzy nie bronili jego interesów a chcą zdobyć jego głosy.

Kaszub! Mieczesława historia naszej ziemi uczy nas, że ile razy słabiej nasze wiary łączące nas z naszym pniem narodowym polskim, tyle razy broń jego interesów a chcą zdobyć jego głosy — Niemca. Przez

żliwa staje się Polska w oparciu o wspólny nasz trud, zapal czyn twórczy, w oparciu o mądrą i sięgającą w przyszłość myśl, wyznaczającą prawidłowo kierunek naszego rozwoju i blęg naszych dzieł.

Oto czego pragniemy życzyć wam wszystkim, zasiadającym dzisiaj przy stole wigilijnym — najmlsi bracia moi rodacy w kraju i poza jego granicami.

Wierni tradycji przodków i własnej serdecznej potrzebie dajmy dziś jak najszersze ujęcie tym uczuciom braterstwa, które w chwilach walki o byt i wolność naszej Ojczyzny jednoczyli nas w czynie bojażnym i poświęceniu. Dajmy dobrą i szczę ścia Rzeczypospolitej.

Dziś Polska odrodzona oczekuje od nas rzwie poświęcenie zbratania i poświęcenia się wszystkich ludu dzisiejszych serc i dobrej woli dla kraju nad którym już i jej przysięga.

Wnosząc swe myśli ponad przeżycia żale i urazy, wzbudźmy dziś w sobie świadomość spójni, wykraczającej hen poza nasz kraj rodzinny, spójni narodu odrodzonego do życia po dotychczasowej niewoli. I niech poczucie tej spójni sprawi, by w nastroju radości i pieśni wigilijnych zadźwięczały również w duszy naszej struny gorącej wiary w szczęśliwą przyszłość Polski — niosąc na ustach najdroższe hasło: „Niech żyje Polska”.

długie lata okupacji hitlerowskiej zdawało się niejednokrotnie, że nasza zagłada jest nieunikniona. Jednak ziemia kaszubska zruciała jaramo niewoli dzięki naszej zdecydowanej postawie, bezprzekładnej ofiarności narodu polskiego i zbrojnym czynom bohaterstwa Wojska Polskiego.

Niemiec uchodząc burzył nasze miasta, niszczył nasze porty, mordował naszych braci. Twórcy wysiłek Kaszubów — wraz z całym narodem — niech nowe życie. Niemiec znaczył swą drogę śmiercią i zagładą. Mijnęło zaledwie półtora roku od wygnania okupanta a życie polski wraca do normalności. Ożyły nasze porty, pracują fabryki, przez ziemię naszą przebiega pociąg. Rolnik dźwiga się z upadku, zagapuje się powoli lecz stał w inwentarz żywy i martwy, uprawiając ukończoną przez siebie ziemię nadmorską.

W pełni zdajemy sobie sprawę, że w życiu codziennym borykać się musimy jeszcze z wieloma trudnościami, że jednak dotychczasowe osiągnięcia dają nam przy znanym uporze i wytrwałości naszego ludu rękomi, że kroczymy po właściwej drodze i w stosunkowo krótkim czasie (Dokończono na stronie 2-giej)

Premier do Polaków na obczyźnie

Premier E. Osóbka-Morawski wygłosił przez radio przemówienie do Polaków na granicy.

Premier wspominał tułaczek Polaków czasu zaborów, czasu wojny, która rozruciła naszych rodaków po wszystkich kontynentach.

„Po całej Europie — mówił premier — Azji, Afryce, Ameryce, Australii, po najdalszych zakątkach ziemskiego globu tułają się jeszcze polskie rzesze wynajdów bez ju-

tra i przysiołki, rozbite i niedziedzowane.

A kraj tak potrzebuje ludzi! Tyśle ręk do pracy zatrudnić może, tyśle mózgiem, uniejącym myślę, dać odpowiednio zajęcie.

Wróćcie się!

Wróćcie do roli, by nie leżała

odłogiem, wracając do fabryk, kłóczy kominów coraz mocniej dymią nad Polską, wracając, by zagospodarować i zaludnić Ziemię Odzyskaną.

Polskę tworzyć i budować można tylko w Polsce!

Oświadczenie

Ja, Wojewódka Stefan z Wejherowa, poznawszy słuszną drogę, po której kroczy Rząd Jędrzejko-Narodowej, oświadczam nienajmniej, iż z dniem 26 grudnia 1946 r. wystąpiłem z Polskiego Stronnictwa Ludowego.

Stefan Wojewódka.

Nowe propozycje radzieckie w sprawie rozbrojenia

Nowy Kuji (PAP). W liście do sekretarza generalnego ONZ Trywke Lie delegat radziecki w Radzie Bezpieczeństwa Gromyko przedłożył rezolucję, proponującą opracowanie w przeciągu trzech miesięcy kompletnego planu rozbrojenia, łącznie ze szczegółami międzynarodowej kontroli nad bombą atomową i innymi niszczącymi brokami. Rezolucja ta ma być złożona na wstępnym posiedzeniu Rady Bezpieczeństwa. Przewiduje ona niezwłoczne utworzenie specjalnej komisji do opracowania praktycznych zarządzeń, przysięgę ostatnio przez zgromadzenie w ramach planu rozbrojenia, przysięgę ostatnio przez zgromadzenie generalne oraz do przygotowania w przeciągu miesiąca, lub najpóźniej zaś w przeciągu trzech miesięcy propozycji zgodnych z tym planem.

Warmia i Mazury repolonizują się

Nowy Kuji (PAP). Tygodnik amerykański „World Report” poświęca obszerny artykuł osiągnięciom Polaków na ziemiach Warmii i Mazurów. „Jakkolwiek znaczenie na tych ziemiach, brak ludzi oraz sprzętu rolniczego stawiają rząd polski przed niesłychanie trudnymi zagadnieniami, ze jednak energią z jaką odbywa się załadunek tych terenów i włączenie ich w gospodarkę polską jest imponujące. Korespondent tego pisma, który nie dawno powrócił z objazdu Warmii i Mazurów stwierdza, że ziemie te repolonizują się z ogromną szybkością.

Vspjerejta, Zrzesz'

Hrabia Potocki skazany na 8 lat więzienia

Usiłował wywieść bezcenne zbiory z kraju

23-letniej żony Marii z Konopkiewicz. W ciągu rozprawy przesłuchano biegłego, który stwierdził, iż w 42 skrzynkach znajdowały się zbiory obrazów obcych i polskich, cenne książki, dzieła sztuki i zbrojnice. Szczególnie cenne są obrazy włoskie z XVI i XVII wieku oraz obrazy polskie Matejki, Koszaka i Falaty. W 8 skrzynkach, przewiezionych później był m. in. najpiękniejszy polski zbiór psów sluckich oraz zabytkowa biurowa (m. in. sygnet Batorego). Dla kultury

polskiej zbiory te mają wartość nieocenioną. Trudno podać ich wartość rynkową, w każdym razie trzeźwo obliczyć w setkach milionów złotych. Sąd skazał Andrzeja Potockiego na 8 lat więzienia z pozbawieniem praw publicznych i uwydatkował pracę honorarjów na lat 3, a Marię Potocką na 6 lat więzienia z pozbawieniem praw na 2 lata.

Równocześnie Sąd orzekł o przeproszeniu, zawartej w 42 skrzynkach na rzecz Skarbu Państwa.

po bli a granicy jędrzejowskiej. Ukolejniczy, wśród których znajduje się 129 dzieł ukończonych z obszaru objętego wojną domową.

Moskwa. Agencja TASS podała, że Tokio ostatnie dane o skutkach trzęsienia ziemi w Japonii. 1015 osób zostało zabitych, 12,946 odniosło rany, 92 osoby zaginęły. Wstrząs trwał 10 sekund. Wstrząs morski wyrządził 8,004 budynki, fale zaś zalały 27,322 domy.

NA INNYCH KONTYNETACH

Waszyngton. Prezydent Zjednoczonych i Wielkiej Brytanii (zwane: Norwegia, Szwecja, Australia i Argentyna) organizują ekspedycje naukowe na Biegun Poludniowy w poszukiwaniu nowego zła.

Nankin. Chudek Zgromadzenie Narodowe przyjął projekt nowej konstytucji, która ma obowiązywać od 25. 12. 1947 r. Now Delhi. Pan Pandit oświadczył, że delegacja brytyjska na ONZ sabotowała wszystkie poczynania Hindusów.

Do ludu Ziemi Kaszubskiej

Cląg dalszy ze strony 1-zeszy
sie wrócić do normalnego życia. Gdy daliśmy popartyżmy wstecz — nie możemy nie postawić pytania: jak to się stało, że z niczego powstała tu Kaszubska Armia? I tu możemy bezstronnie przynajmniej, że stało się tak dlatego, iż od władzy w Polsce została odsunięta endecja i sanacja, a zwyciężyła demokracja. Po wielach niewoli demokracja wyzwoliła ziemię kaszubską aż po Szczecin, poczęła ją na zawsze w jedną nierozerwalną całość.

Przebieg jeszcze nie zapomnieliśmy rządów z przed1939 roku, kiedy byliśmy traktowani jako obywateli drugiej klasy. Stąd prosty wniosek: przyszłość Kaszubów jest ściśle związana z utrwaleniem demokracji w Polsce.

Powrót reakcji, magnatów i wielkich kapitalistów — to zguba Kaszubów.

Rodacy! Uważamy, że konieczne jasno określić swój stosunek do innych list wyborczych, wystawianych na ziemi kaszubskiej.

W tym celu musimy się odwołać do historycznej roli bloku Demokratycznego dla wyzwolenia Polski i ludu kaszubskiego z pod jarzma niemieckiego, jakolwiek zasługi dla odbudowy kraju.

Nie mniej stwierdzamy, że obrony interesów Kaszubów nie jest i nie może być winą nie podjąć samych Kaszubów.

W plany wszystkich, którzy przeszedł na odbudowę kraju.

Po wielach niewoli dożyliśmy tej radośnej chwili, kiedy ziemia naszych ojców od Gdańska po Szczecin została znów polską. Kiedy naród nasz wrócił na szlaki piastowskie, kiedy granica naszą stał się znów Bałtyk, Odra i Nisa.

Słubujemy prochem ojców naszych, prochem męczenników Piaśnicy i Szstulhory słubujemy naszej Świętej Ziemi kaszubskiej, że od granicy tej nie odstąpiemy, że stopa germana nie przekroczy więcej Odry.

Opiekunom Niemiec, wszystkim wrogom Polski — Bevinom, Byrnesom, Churchillom — oświadczamy: granica na Bałtyku, Odrze i Nisie jest wyrazem sprawiedliwej dziejowej. Ziemie te należą do polskiej kultury, naszego bytu narodowego, przysięgnięte i uwiecznione krwią walczącą o polskość ludu kaszubskiego.

Kaszubi! Wiara ojców naszych za chwalała nas i pozwoliła doczekać do zwycięstwa. Wierzyliśmy, że nieznajoma wiera w sprawiedliwość Bożą nakazuje nam zjednoczenie się w tej decydującej dla narodu polskiego i dla ziemi kaszubskiej chwili, tak aby głos odwiecznego strażnika polskości na Bałtyku — głos Kaszubów — rozbrzmiał z trybuny Sejmu Ustawodawczego na cześć Polskę.

Głosicie na Lisie Ziemi Kaszubskiej!

Skupiacie się wokół listy, która wyraża Wasze interesy i będzie Was godnie reprezentować w przyszłym Sejmie.

Komitet Przedwyborczy.

O wniosku polskim

w sprawie podpisania traktatu pokojowego z Niemcami

Nowy Jork (PAP). Amerykański komentator Andrew Davies, który podczas wojny był dyrektorem wojakowskiego biura informacyjnego, — przypomina, że wojna rozpoczęła się zaatakowaniem Polski przez Niemcy i że trzy dni po kapitulacji Niemiec ostatnie strzały padły na ziemiach polskich.

Następnie Davies poddał dokładnej analizie sytuację Polski w chwili agresji hitlerowskiej: rządy sprawowały polscy ministrowie, przedstawiciele mniejszości narodu i Polska, która pierwsza padła ofiarą napadów

hitlerowskiej stawiała bohaterów. choć tak beznadziejny, opór. Pierwszym musiałem zniszczeniem przez bombę niemieckie była Warszawa.

Davies twierdzi, iż wszystko to należy sobie przypominać, biorąc pod uwagę wnioski Polski, domagający się, by traktat pokojowy z Niemcami był podpisywany w Warszawie. Davies popiera ten wniosek, twierdząc, iż będzie dobrze, jeżeli traktat zostanie podpisywany w Warszawie, gdyż przypomni to Niemcom wypadki, o których powinni zawsze pamiętać.

Polacy z Nadrenii chcą wrócić do Polski

Poznań (PAP). Droga morską przybyła z Lubeki do Szczecina 16-osobowa delegacja Polaków z Westfalii z byłymalem Przybylskim, prezesem Związku Polaków w Nadrenii na czele.

Celem wycieczki jest zorientowanie się co do możliwości osiedlenia w kraju, przede wszystkim na Ziemiach Odzyskanych dla górników, hutników, rzemieślników i Polaków, przebywających jeszcze z czasów przedwojennych w Nadrenii.

Polski Związek Zachodni patroluje te akcje, realizując jedną z ich czołowych koncepcji, że miej

scie Polaków jest tu w Polsce, gdzie jedynie dla Polski mogą pracować.

Spółceństwo szwajcarskie dzieciom polskim

Warszawa. Szwajcarski komitet kordynacyjny pomocy powojennej w Zurichu zorganizował w ramach swojej działalności niesienia pomocy Polsce akcję gwiazdkową.

W wyniku akcji należącej do komitetu z całej Szwajcarii pokaże się ilości darów w postaci odzieży i gotowców na zakup środków odżywczych dla dzieci polskich.

Więści z kraju i świata

POLSKA

Warszawa (PAP). Dnia 24 bm. powrócił do Warszawy z obrad Organizacji Narodów Zjednoczonych przewodniczący delegacji polskiej, minister spraw zagranicznych Wincenty Rybnowski.

Katowice. W dniu 24 grudnia przybył do Katowic, wracając do kraju via Mekyk z Nowego Jorku po Konferencji ONZ, minister spraw zagranicznych Wincenty Rybnowski wraz z małżonką, oraz ambasadorom polskim w Londynie, Michałowski.

KRAJE EUROPY

Rzym. Rząd włoski postanowił dokonać nowej próby nawigacji normalnych stosunków dyplomatycznych z Jugosławią.

Rzym. Od czasu wyzwolenia Włoch przez wojska sojuszników do chwili obec-

nej 3384 osoby poniosły śmierć, a 15 tysięcy przejechało przez samochody wojenne, a 20,192 osoby odniosły rany.

Paryż. Radio paryskie donosi o wybrzeży wielkiej organizacji szpiegowskiej działającej na rzecz rządu Francji. Organizacja była kierowana przez 3 agentów szpiegowskich, podlegających w kontakcie z hiszpańskimi władzami w San Sebastian i Irune. Sieć szpiegowska rozciągała się na całą Francję.

Londyn. Szef generalnego sztabu imperialnego marszał Montgomery przyjął zaproszenie udania się w początki przyszłego roku do Moskwy. Zaproszenie skierował do marszał Montgomery marszał Wasiliewski.

Londyn. Agencja Reuters donosi, iż w Barcelonie na placu Catalunya wybuchła bomba. 10 osób odniosło rany.

Belgrad. Do Jugosławii przybyło 224 uciekinierów greckich z miasteczka Nottia, położonym w północnej Macedonii w

(Pacępní vqík mázé)

Gdańsk. Pożar w magazynie „Społem” we Wrzeszczu, jaki miał miejsce w dniu 23. 12. 40 r. strawił część znajdujących się tam towarów UNERRA. Na zarządzenie prokuratora Sądu Okręgowego w Gdańsku zatrzymanych zostało kilka osób. Śledztwo w sprawie pożaru magazynu „Społem” we Wrzeszczu wyjaśniło już całkowicie stopień odpowiedzialności poszczególnych osób w tej sprawie.

Hel. Do najbliższych prac przewidzianych na Helu należy odholowanie do warsztatu GUM małego holownika ca 20 ton, wyciągniętego koło Juraty, oraz przy gotowanie materiału do wyremontowania mola wydankowego dla ryb w basenie rybackim.

Wszystkie hasła rzucone przez mówcę gorąco były okaskiwane.

Jeszcze raz Kaszubski dał dowód, że pragnął Polski szczęśliwej — wojnej — demokratycznej — Polski, opartej na zasadach wiary katolickiej i etyki chrześcijańskiej.

Wiece zakończono odpiewaniem „Boże coś Polsko”.

Wielcerow. Gwizdarz w „Caritas”,
Sypatynczyna sala „Caritas” w Wielce-
rowie przy ul. 3-go Maja nr 17 była dnia 21
i 23 grudnia br. widownią wielce-
rową. W „Caritas” w Wielce-
rowie w godzinach nadzwyczajnych
Gwizdarz zebranych tam podopiecznych
Kuchni Ludowej „Caritas”, obdarząc
ich r/omnymi podarkami. Zagali urozumi-
ciekować dla starców przez miejscowe
Oficjalną „Caritas” p. Suttia, witając
ich w Wielce-
rowie oddziału i liczone grono starców i star-
szek. W pięknych słowach wstępnych
wskazał na znaczenie życia Gwizdki i
wzajemne obowiązki ludzi wobec bliź-
nich. Po wesołych wspólnie odpiewanych
kolędach i deklamacji zabrali głos k. dzie-
ci, przy czym wyśpiewali w Wielce-
rowie gwizdki i w Wielce-
rowie gwizdki wobec Boga i
chłowiek w Wielce-
rowie gwizdki wobec Boga i

Przybył prawie na czas ze swej wędrowki po wioskach i miastach Gwiadziow rozweselił wszystkich obecnych, przyszył się do życzeń prędmówców i po przypomnieniu podopiecznym pewnych obowiązków wobec kuchni, rozdawał im przygotowane paczki z różnymi przedmiotami. Zawierały one makę, cukier, sło-
ninę, groch, kaszę, mydło, strucle, chleb tci, razem 10 różnych rzeczy i środków żywnościowych. Z zadowoleniem i w świątecznym nastroju opuścili staruszkowie uroczyste zebranie.

[illegible]

— Jasełka - Oratorium ks. Solęckiego. Młodzież tu, Liceum Pedagogicznego zaryzykowała trudną imprezę. Mianowicie dała publiczności nieprzejętą i zdaje się dawno oczekiwaną strawę duchową w formie gwiazdkowego Oratorium. Trudno było, w tym czasie, pogodzić z solowymi wstawkami z towarzyszeniem chóru. Należy podkreślić — chór początkującego, jeszcze nie zupełnie wyrobionego, ale dążącego do świetlanej przyszłości. Na szczególną uwagę zasługuje II odsłona sala Heroda. Rolę króla świetnie odczytał uczeń I kursu sem. Szankiewicz, który przez swą wspaniałą grę, beletryzując, wcielił w rolę mędrca, zapowiedział swoją „mistrzowską robotę”.

Publiczność podziwiała ten wielki wysiłek młodych artystów rodzinnych, a zwłaszcza wielką dyscyplinę konieczną potrzebną na scenie. Młodym artystom jak i kierownikom życzymy dalszych sukcesów w innych miastach ziemi kaszubskiej.

Gościłno. W Fabryce Krzeseł w Gościłnie „gwiazdor” był w roku

bieżącym, niewielekulej hojny, 400 par obuwia i szereg praktycznych przedmiotów oprócz zabawek otrzymali najmłodsi pociechy pracowników fabryki. Jest to zasługa Dyrekcji Fabryki, która, nie zważając na trudne warunki, skłóliwie zabiegała o dobre warunki. To też dyrektor fabryki obywateli. Witkowski może za słuszną dumą stwierdzić, że Gościnię jest jedyną tego rodzaju fabryką w Polsce, która, nie zważając na trudne warunki, uruchomiła, aże przekroczyła obecnie własną produkcję przedwojenną i już przynosi stały dochód Państwu, sięgający kilku milionów złotych. Poza tym Zarząd Fabryki dbając o dobro Państwa, nie zapomni o dobrobie obywateli, którzy, nie zważając na trudne warunki, przynosić się wydatnie do przysporzenia Państwu zdrowych i pracowitych obywateli. Przy fabryce zorganizowana jest wstępowe przedszkole, które, nie zważając na trudne warunki, przynosić się wydatnie do przysporzenia Państwu zdrowych i pracowitych obywateli. Przy fabryce zorganizowana jest wstępowe przedszkole, które, nie zważając na trudne warunki, przynosić się wydatnie do przysporzenia Państwu zdrowych i pracowitych obywateli.

Akcja Pomocy Żłtowej. Powiatowy Komitet Akcji Pomocy Żłtowej zebrał 16 grudnia br. na 77.146 zł. Z tego: 17.000 zł. na zakup 1000 sztuk mundurów, 5000 sztuk butów, 1000 sztuk kuptuszek 806 zł, imprezy przy osły 11.940 zł, zbiórka uliczna 5.466 zł. Gminy nadesłały 42 218 zł, z czego: Wejherowo 13.865 zł, Krokowo 2.751 zł, Krokowo 5.284 zł, Wierzychowo 740 zł. Inne gminy nie nadesłały wykazów. Świat pracy wpłacił 55.548 zł, z czego na podkreślenie zasług 10.000 zł. Wierzychowo 10.000 zł. W Gościńcu w kwocie 39.046 zł i w Fabryki Odzież w Wejherowie w kwocie 8.302 zł. Za sprzedaży znaczków przy zakupie wyrobów spirytusowych uzyskano 10.718 zł. o głównym zasługu na podziękowanie "skiemu ze "Spolem" za jego niezwykle przychylne ustosunkowanie się do akcji, zwłaszcza w odróżnieniu od innych, bądź zaniadbał, bądź niechętnie przyjął znaczkami do sprzedaży.

Kwotę powyższą rozdzielono następująco: na cele Opieki Społecznej Wejherowa wpłacono 100.000 zł. Z pomocy Opieki Społecznej korzysta 536 osób. Cztery osoby powieszne otrzymały po 15.000 zł na dożywianie, Komitetem gminnym zwrócono składki do ich dyspozycji wypłacając dodatkowo w Rumii 10 tys. zł. 10 proc. wpłacono do głównego Komitetu Akcji Pomocy Zimowej.

Węjherowo. Zapisy do Szkoły dla Dorosłych. Kierownictwo Szkoły dla Dorosłych w Węjherowie (ul. Dworcowa 5) podaje do wiadomości, że zapisy młodzieży do II, III i IV semestru wymienionej szkoły, przyjmowane są codziennie od godz. 15 do 16-iej przy ul. 12 Marca 211 I-sze piętro — lewo.

Młodzież obojga płci, która nie posiada ukończonej Polskiej Szkoły Powszechnej, ma możliwość w trybie przyspieszonym osiągnąć świadectwo z ukończenia 7 klas powyższej szkoły.

Krokowa. Posterunek M. O. w Krokowie wspólnie z ORMO oraz ekipą Marynarki Wojennej i przy materialnym poparciu Zarządu majątku państwowego w Krokowiej urządził wigilię dla biednych dzieci gminy obdarowując paczkami 46 dzieci.

Kartuzy. Z „Szwajcarii Kaszubskiej” donoszą, że wszystkie jeziora zamarzyły, jak również rzeki Rudania i Wierzycza. Na jeziorze Ostrowskim rybacy dokonują ścinania trzciny wodnej. Łód ułatwia pracę, gdyż jest bardzo gruba.

Lębork. Dnia 23 grudnia w sali konferencyjnej w starostwie w Lęborku dorozważono medalearni zasługi obywateli: Halcerowskiego, Biernat, Borkowskiego, Dikerta, Gajewskiego, Górskiego, Kaszubskiego, Kotlowskiego, Kolka Jana, Krupskiego, Lewandowskiego, Maulera, Marzurkiewicza, Mozera, Przeczdzkiego, Rurkowskiego, Ramczyka Franciszka i Ramczyka Stanisława, Stawieckiego, Starczewskiego, Stelmacha, Szwarcza, dr Węgrzynowicza, Winderne, Zawadzkiego, Formelę Jana. Wyżej wymienieni zostali odznaczeni medalearni za zasługi położone w pionierskim zorganizowaniu życia polskiego na terenie powiatu Lęborskiego.

Lqbok. W dniach najblizszych w Lq-
borku zostanie otwarta wystawa planu
gospodarczego p. t. „Od wyzwolenia do
planu odbudowy gospodarczej”. Wystawa
bedzie bardzo interesujaca, poniewaz
dziale zawarlala rezultaty dotychczas-
wych osiagnqf w dziedzinie odbudowy
planu na lepsza przyszlosc.

Slupsk Warsztaty tramwajowe w Slupsku wypuściły na miasto dzwignię tramwajów, odbudowany wyłącznie własnymi siłami pracowników.

Przejmując sieć tramwajową w Slupsku, Miejskie Zakłady Komunikacyjne przejęły kilkanaście zupełnie wypalonych tramwajów, niezdolnych do ruchu. Pracownicy warsztatów tramwajowych postawili odbudować je własnymi siłami, nie obciążając kosztami budowy funduszy samorządowych. Systemem gospodarczym dorobiono do wagonów brakujące części, odbudowano karoserie, okna i fawki. Obecnie 9 nowych tramwajów służy społeczeństwu slupskiemu.

Ze sportu na Kaszubach

— W ubiegłą niedzielę KS Gryf przegrał spotkanie w boksie z Gedynią w stosunku 4:12. Na uwagę zasługiwały walki: Muellera z Antko-
wiakiem w muzej, wygranej zdecydowanie przez Muellera, oraz w półśrodkiej Borka z Chychłą. Skrzywdzono tu wyraźnie poraz drugi Borka, przynajmniej mu remis mimo jego zdecydowanej przewagi. Inne walki nie stały na zbyt wysokim poziomie.

Od Redakci

Do naszej redakcji nadszedł list adresowany do Red. Franciszka Sędzickiego Wejherowo. W celu doręczenia listu, prosimy pana Sędzickiego o podanie swego adresu.

Unieważnia się zgubioną Kartę Rejestracyjną RKU. Gdynia na nazwisko Lewandowski Gerhard, Wejherowo, Dworcowa 2.

Unieważniam zgubioną kartę rejestracyjną RKU Gdynia. Schulz Florian, Ketrzyno, pow. morski.

Unieważnia się zgubioną legitymację służbową M. O. na nazwisko Piotrowski Franciszek, Wierzchucino.

Unieważnia się zgubiony dowód osobisty oraz inne dokumenty na nazwisko Westfal Klemens, Bychowo, poczta Gniewino.

Szczęśliwego Nowego Roku

życzy Szanownej Klienteli.

Brunon Grzenkowicz

Skład Art. Spożywczych, Żelaznych
Materiałów Budowlanych i Opałów

WEJHEROWO, ul. Sobieskiego 280 2

Ceny ogłoszeń drobne za wyraz 8,— zł, poszukiwanie pracy za wyraz 4— zł. Ogłoszenia urzędowe, ~~za wyraz 10,— zł~~ za 1 mil-
Tłustym drukiem 100proc. drożej.

Tłoczono w Drukarni pod Zarządem Państwowym w Wejherowie.